

SILIO
Primair onderwijs

GROEP 3
GROEP 4
GROEP 5
GROEP 6
GROEP 7
GROEP 8

Kinderliteratuur

Basiss

Gedichten voor kinderen

Wat ga je leren?

Je leert wat de kenmerken zijn van een gedicht en je leert zelf een gedicht schrijven.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 1 - 2 uur

Wat heb je nodig?

- lijntjespapier
- pen/potlood
- gedichtenbundel voor kinderen
- internet

INLEIDING

Iedereen kent natuurlijk Sinterklaasgedichten. Er bestaan ook andere gedichten. Niet alleen voor volwassenen, maar ook voor kinderen. Maar wat maakt een tekst eigenlijk tot een gedicht? Dat is niet zo eenvoudig te zeggen. Er bestaan namelijk grote verschillen tussen gedichten.

Voor een gedicht is vooral de vorm waarin de tekst geschreven wordt van belang. Vaak wordt bij het schrijven van een gedicht gekozen voor een bepaalde vorm van rijm. De meest bekende rijm is de vorm waarbij twee opeenvolgende regels op elkaar rijmen. Dit noemen we het a-a, b-b rijmschema, maar er zijn ook allerlei andere vormen van rijm, waarin de schrijver van een gedicht volgens een ander rijmschema schrijft.

Hieronder zie je twee gedichten waarin rijm een belangrijke rol speelt:

Uu

Ikkreeg het toen ik jarig was.

Ik liet het zien aan de hele klas.

Die ochtend in het klaslokaal,

bekeek ik het wel duizend maal.

Ik dacht: Wat gaat de tijd toch traag,

wat duurd een uur toch lang vandaag

Uit: W. Wilmink, Het ABC, Uitgeverij Querido, Amsterdam, 1995.

Zee

*In de golven kun je zwemmen
in het water word je nat
Lisa springt en danst en gilt
en spettert mama kleddernat.*

*Lisa wil wel altijd blijven
om te wonen in de zee
daarom neemt ze in haar emmer
nog wat watergolven mee.*

Uit: J. Kruit, Dag Lisa zwaait het zonnetje, Bakermat Uitgevers, Mechelen, 1995.

Er wordt vaak gedacht dat een gedicht altijd moet rijmen, maar dat is niet zo. Het ritme van woorden en de vorm waarin het is geschreven, zijn ook belangrijk bij het schrijven van gedichten. Eigenlijk mag er heel veel bij het schrijven van een gedicht. Een kenmerk dat alle gedichten hebben, is dat ze vooral bedoeld zijn om gevoelens mee uit te drukken.

De meeste gedichten zijn kort, maar je hebt ook langere gedichten. Lange gedichten zijn vaak verdeeld in coupletten. Tussen de verschillende coupletten staat dan telkens een witregel.

Je kunt meer informatie over gedichten vinden op de volgende sites:

- www.poeziepaleis.nl
- www.rijmwoordenboek.nl
- www.gedichtenstad.nl

OPDRACHTEN

Opdracht 1

Kijk nog eens goed naar de twee gedichten uit de inleiding.

- Volgens welk rijmschema is het gedicht "Uu" opgebouwd?
- Volgens welk rijmschema is het gedicht "Zee" opgebouwd?

Opdracht 2

Lees een aantal gedichten uit een gedichtenbundel voor kinderen.

Geef aan wat volgens jou de meest belangrijke kenmerken zijn van een gedicht en waarin een gedicht verschilt van een gewoon verhaaltje. Noem minstens vijf kenmerken van gedichten.

★ Tip: Als er geen gedichtenbundel te vinden is in de schoolbibliotheek, haal er dan een uit de plaatselijke bibliotheek.

Opdracht 3

Schrijf een kort verhaaltje van tien regels. Maak vervolgens van dat verhaaltje een gedicht. Houd hierbij rekening met de kenmerken die je bij opdracht 2 genoemd hebt.

Opdracht 4

Zoek minstens drie gedichten op die gevoelens weergeven.

Voorbeelden van gevoelens zijn: boosheid, blijheid, verdriet, angst.

Geef voor elk gedicht dat je gevonden hebt aan welke gevoel erin wordt uitgedrukt.

AFSLUITING

- Maak een kort verslag van wat je bij deze opdracht geleerd hebt over gedichten.
- Bespreek de opdrachten met je leerkracht.

KEUZEOPDRACHTEN **Keuzeopdracht 1**

Schrijf een gedicht van tien regels waarvan alle regels dezelfde eindklank hebben.

Keuzeopdracht 2

Kies zelf een bepaalde dichtvorm en schrijf een gedicht. Geef aan welke vorm je gekozen hebt. Laat je gedicht lezen door een medeleerling.

- ★ Tip: op de site www.rijmwoordenboek.nl kun je informatie vinden over een aantal verschillende dichtvormen. (Klik op de button 'dichten' en kies in het menu dat dan verschijnt '4. Versvormen').

